

האחד

'עג'מי' (2009)

בדרומה של העיר המרכזית, כעיר שחברה יחדיו, נפרשת עיר צדית אשר מואילה בטובה לאכלס עבור אחותה הראשית את שארית הפלטה. התרבות המקומית הרווחת בעיר הצדית שבויה בידי חמולות פשע, האמונות על הסדר שבה. כאשר נשמעת יריית הזינוק מצד אחת החמולות, הזירה כפופה לתנאיה ולסדר יומה של זו. הגיבורים, שנעים בין שגרת חיים לבין אילוץ הבין-תרבותיות/דתיות, כנועים לקונטינגנטיות שבהפיכתם לפונקציה חברתית – ההזדהות עם היות השארית. הסרט הכמורתי-עודי הזה הוא ללא מוצא, תקווה או תפנית, והעלילה גוזרת תמונה אחת על פני אחרת באורח שרירותי.

הוראת הפסיכואנליזה היא להתמקד בשוליים, במה שנושר מהטקסט הקליני, הכולל את הדיבור, הכתיבה והקריאה. שם טווה לה האמת את דרכה. במסמך החברתי עג'מי הדבר שנפלט מהשפה נרשם בסוגריים. הוא נרשם עבור הצופה, בכתוביות, כמשמעות או כפרשנות לכינוי "אנשי החוק" המנסים, אם כי ללא הצלחה, להיות "החזק" והנכון היכן שהדבר שהם מייצגים אינו פועל. שכן מה שפועל הוא יישוב סכסוך דמים על ידי "בית דין" שמכריע לטובת

הצד המזיק – בית דין של מאפיה. המילה שהיא תמציתו של הרעיון העומד בבסיס הסרט היא "ממשלה" (כך במקור). גיבורי הסרט משתמשים במשמעות המילה כדי לא לדעת דבר עליה. זוהי ממשלה שקיימת בחסרונה לאורך ולרוחב הסרט. מה שכביכול יש בסרט יותר מדי, ושב וחוזר, הוא מה שאינו קיים.

במאמרו "המוסר המיני 'התרבותי' והעצבנות המודרנית" (1908) כותב פרויד כי האי־צדק בדרישה לאחידות של מה שבבסיסו הנו אי־שוויוני, קרי – הדחף, מקדם את תופעת השוליים החברתיים. במילים אחרות, בני אדם נבדלים זה מזה בעוצמות הדחף שלהם. התרבות מציבה בפניהם מציאות הדורשת את דיכוי של הדחף, אך המאמץ לדכאו אינו שווה אצל כולם ויש הנדרשים למאמץ רב הרבה יותר. תופעת השוליים החברתיים היא בכחינת מענה לדרישה הלא אפשרית לאחידות בדיכוי הדחף. התרבותם של סרטי קולנוע בעלי אופי תיעודי העוסקים בשכונות פשע בעולם (עיר האלוהים 2002, גומורא 2008 ועוד) מעידה על צורות "תיקון" אלו, שהנן הכרחיות כמענה לתביעה תרבותית מעוותת הקוראת לדיכוי זהה של דחפים.

הפרקטיקה הפסיכואנליטית הנשענת על התרבות בת־זמננו נתקלת ב"קשה עם האחד" (עולם צרכני, מרובה פיתויים). זוהי פרקטיקה של ריבוי, של נסיגה לאחור ("flight to else"), המאפיינת את חיי האהבה המודרניים בעידן של אתרי היכרות, של "העוד". פרקטיקה זו מתקיימת בהווייה אחת עם "קשה בלי האחד" – חיי האנרכיה לאחר רצח האב – הן בשל העובדה שהריבוי מערים על האחד והן בשל הדחיפה של האחד מחוץ לקיום. "הממשלה", בהקפדה על הופעת המילה בסוגריים, היא הדבר הרודף; החל מהסצנה שבה נכנס נציג משפחת פשע לבית קפה של משפחה אחרת, חמוש במקלע, ודורש חלק מהרווחים. מופע זה מכתוב סדרה של סצנות הנסבות על השאלה (הנתונה לסברות הדמיון שכן היא מאפשרת גרסאות שונות): מי ירה ראשון, מי ההורג ואיך מראית

קולנוע כאחר (פסיכו)אנליטי

העין מוליכה שולל. הסרט מציג את סכסוכי הדמים המקומיים של תרבות השוליים החברתיים כטופוגרפיה (פני השטח) של הסכסוך הפנים־נפשי עם רעיון "האחד".